

Handläggare: Lena Skott
Telefon: 08-508 20 032

FÖRSLAG TILL STRATEGI FÖR AGENDA 21 ARBETET I STOCKHOLMS STAD

Svar på remiss från stadsledningskontoret.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Vantörs stadsdelsnämnd beslutar att åberopa förvaltningens tjänsteutlåtande, daterat 2006-02-03, som svar på remissen.

Monika Viklander
Stadsdelsdirektör

Anders Lindström
Avdelningschef

SAMMANFATTNING

Vantörs stadsdelsnämnd har mottagit remissen Strategi för Agenda 21-arbetet i Stockholms stad. I detta tjänsteutlåtande redogörs för att förvaltningen ställer sig generellt sett positiv till att ett helhetsgrepp tas kring frågor som rör Agenda 21 och arbetet för en hållbar utveckling. Strategin innehåller förslag på ett arbete inom staden för att utveckla inriktning och metoder, vilket förvaltningen i huvudsak ställer sig positiv till. Dock har förvaltningen invändningar mot vissa delar i strategin som rör t.ex. uppföljningen av det lokala Agenda 21-arbetet.

ÄRENDETS BEREDNING

Detta tjänsteutlåtande har utarbetats inom strategi- och planeringsavdelningen.

BAKGRUND

Vantörs stadsdelsnämnd har mottagit remissen Strategi för Agenda 21-arbetet i Stockholms stad.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden fick hösten 2004 ett uppdrag av kommunfullmäktige att ta fram en strategi med plattform för stadens Agenda 21-arbete, som ett första steg mot en lokal policy för hållbar utveckling. Uppdraget var kopplat till miljöförvaltningens uppdrag att utveckla och stödja nämnders arbete med miljödelen av Agenda 21 och stadsdelsnämndernas uppdrag att bedriva ett lokalt förankrat Agenda 21-arbete där miljö, ekonomi, demokrati och sociala aspekter förs samman. Uppdraget var också kopplat till kommunstyrelsens påbörjade arbete med att ta fram en samlad vision för stadens utveckling.

Ett första förslag till Agenda 21-strategi presenterades för miljö- och hälsoskyddsnämnden i september 2005. Förslaget återremitterades till miljöförvaltningen för ytterligare beredning. Miljö- och hälsoskyddsnämnden fattade därefter beslut i december 2005 om förslaget till strategi vilken har överlämnats till kommunfullmäktige.

Strategiförslaget har tagits fram i samverkan med Agenda 21-nätverket (Agenda 21- och miljösamordnare) inom staden.

SAMMANFATTNING AV FÖRSLAGET

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har överlämnat förslaget om Agenda 21-strategi till kommunfullmäktige för beslut. Det föreslås att kommunfullmäktige ska besluta att ett Agenda 21-perspektiv ska inarbetas i mål och åtgärdsförslag i stadens styrdokument för att skapa förutsättningar för invånare och andra lokala aktörer att bidra till en hållbar utveckling. Miljö- och hälsoskyddsnämnden föreslår också att den föreslagna strategin översändes för kännedom till samtliga nämnder och bolagsstyrelser, Sveriges ekokommuner och Hållbarhetsrådet.

Remissen består dels av själva strategiförslaget för det fortsatta Agenda 21-arbetet i staden under 2006, dels av en beskrivning av Agenda 21-arbetet genom åren samt en genomgång av olika lokala Agenda 21-projekt.

Syftet med strategin är att beskriva inriktningen på stadens arbete med hållbar utveckling under 2006 och hur arbetet bör breddas till att omfatta alla nämnder och styrelser. Strategin ska definiera arbetssätt för att integrera de ekonomiska, sociala och ekologiska dimensionerna i stadens program- och planarbete samt att ge stöd för nämnder och styrelser att formulera åtgärdsplaner.

Målet är att Stockholms stad vid utgången av 2006 ska ha en utvecklad och förankrad inriktning och metod för arbetet med hållbar utveckling i Stockholm. Målet följs upp genom redovisning av arbetet i verksamhetsberättelsen för 2006. Målet är vidare att strategi för Agenda 21-arbetet i Stockholms stad 2006 ska inarbetas i kommunstyrelsens uppdrag att sammanhålla arbetet med en policy för hållbar utveckling i Stockholm.

I strategiförslaget redogörs för arbetet med hållbar utveckling i Stockholms stad. Man beskriver att arbetet idag till stor del fokuserar på miljöfrågor och sker framför allt inom det operativa uppdrag som stadsdelsnämnderna har och det samordningsuppdrag som miljö- och hälsoskyddsnämnden har för miljödelen. I och med att ett helhetsgrepp saknas för arbetet med en hållbar utveckling i Stockholm uppstår en del målkonflikter där motstridiga uppdrag ligger på olika nämnder och styrelsen. Som exempel nämns konflikter mellan miljö- och exploateringsmål. Vidare anges att arbetet är kortsiktigt pga. att finansieringen till stora delar består av projektanslag. Slutligen efterlyses högre grad av intern samordning inom stadens verksamheter samt samverkan mellan stadens verksamheter, invånare och andra lokala aktörer.

Inriktningen för uppdraget har under arbetets gång påverkats bl.a. av beslutet om stadens politiska organisation (SPO) som anger att kommunstyrelsen har ett uppdrag att samordna miljöprogrammet, andra program och infrastruktursatsningar för att åstadkomma ett långsiktigt hållbart samhälle. I detta ligger också att säkerställa ett utvecklat utvärderings- och uppföljningsarbete.

Strategin ska ange inriktning och metoder för *hur* stadens verksamheter gemensamt ska kunna fortsätta det pågående arbetet med hållbar utveckling, omfattande både stadens interna arbete och stockholmarnas medverkan, samt förtydliga *vad* som gemensamt ska göras för att säkra en hållbar utveckling.

I förslaget anges att de åtgärder som krävs för att säkerställa strategins inriktning är beroende av insatser från nämnder och styrelser samt central styrning och revision. Formerna för revision bör utformas av stadsledningskontoret. Förslagsvis bör både intern och extern revision genomföras av nämnders och styrelser respektive verksamhetsberättelse. Miljöförvaltningen kan bistå med kompetens kring den ekologiska dimensionen, enligt strategiförslaget.

I förslaget anges vidare att den föreslagna strategin fokuserar på *inriktning* och *metoder* för arbetet med hållbar utveckling. De insatser som krävs av stadens nämnder och styrelser för att etablera och följa strategin bedöms inte vara kostnadsdrivande och faller inom ramen för de relaterade uppdrag som definieras för respektive verksamhet i budgeten 2006.

STADSDELSFÖRVALTNINGENS SYNPUNKTER

Förvaltningen är generellt sett positiv till förslaget om att utveckla ett *helhetsgrepp* kring arbetet med hållbar utveckling, till att omfatta samtliga tre dimensioner i Agenda 21. Vidare instämmer förvaltningen i att kommunstyrelsen lämpligen sammanhåller arbetet med en policy för hållbar utveckling i Stockholm.

Förvaltningen har som utgångspunkt för det lokala Agenda 21-arbetet att det ska omfatta den ekologiska, ekonomiska och sociala dimensionen. Agenda 21 genomsyrar all verksamhet som förvaltningen/nämnden bedriver och utgör ingen egen disciplin. Styrningen av dessa aktiviteter sker genom budgeten och de styrdokument som gäller på respektive område. Förvaltningen har i huvudsak inga invändningar mot förslaget om *Agenda 21-perspektiv i stadens styrdokument*, men saknar en tydligare beskrivning av vilka styrdokument som avses.

Förvaltningen är positiv till att man på stadsövergripande nivå utvecklar *metoder* som främjar *dialog och delaktighet* från stadens verksamheter och lokala aktörer. Detta kan enligt förvaltningens bedömning ske genom t.ex. kunskapsöverföring och spridning av goda exempel inom och utom staden. Förvaltningen är positiv till den *hållbarhetsutredning* som är under utarbetande och slutförs första halvåret 2006. Denna planeras bl.a. att förutsättningslöst lyfta fram de viktigaste miljö- och hälsofrågorna som staden bör prioritera att arbeta med. Även det pågående arbetet med att ta fram en sammanställning av "*goda exempel*" samt *miljöhandboken* för stadens miljöombud och övriga anställda som är under utarbetande, är i linje med det lokala behovet av stöd och vägledning i det operativa miljö- och Agenda 21-arbetet.

Målet med strategin är, enligt förslaget, att staden vid utgången av 2006 ska ha en tydlig inriktning och definierade metoder för arbetet med hållbar utveckling. Det är förvaltningens uppfattning att ett sådant utvecklingsarbete måste bedrivas med ett längre tidsperspektiv än ett knappt kalenderår. Strategin bör utgöra ett *avstamp och ett diskussionsunderlag* för en fortsatt diskussion inom staden och ett långsiktigt arbete för hållbar utveckling.

För ett långsiktigt arbete med hållbar utveckling krävs, enligt strategin, *tydliga uppdrag* i budget med möjlighet till *uppföljning*. Ett mindre antal återkommande *nyckeltal* bör tas fram. Förvaltningen är positiv till nyckeltal som övergripande speglar stadens arbete med hållbar utveckling. Många av dessa återfinns redan inom ramen för stadens integrerade system för ledning och uppföljning. Dock saknas möjligen ett samlat grepp för att med hjälp av nyckeltalen beskriva t.ex. den sociala dimensionen av Agenda 21. Förvaltningen ser detta som ett långsiktigt arbete då det i nuläget enbart är den ekologiska dimensionen av Agenda 21 som har tydlig uppföljningsform i t.ex. miljöprogrammet.

När det gäller *uppföljning av det operativa arbetet* föreslås i strategin att ett antal parametrar/nyckeltal avseende lokala insatser följs upp och redovisas i verksamhetsberättelsen för 2006. Förvaltningen följer upp de mål som finns uttryckta i kommunfullmäktiges budget för 2006 och följer i övrigt stadsledningskontorets anvisningar för nämndernas arbete med uppföljning under året. Förvaltningen bedömer att en diskussion kring metoder för uppföljning av det operativa arbetet, bör ingå som en del i utvecklingsarbetet kring Agenda 21 och hållbar utveckling.

I strategin återfinns vidare förslag om bl.a. *intern och extern revision* av nämnders och styrelser respektive verksamhetsberättelse och formerna för revisionen bör utformas av stadsledningskontoret. Förvaltningen avvisar förslaget om revision då mål och nyckeltal gemensamma för staden avseende samtliga Agenda 21-dimensioner fortfarande är på diskussionsstadiet. Därtill anser förvaltningen att revision av stadens verksamheter bör vara en fråga för stadens revisorer.

Syftet med strategin är bl.a. att ge stöd för nämnder och styrelser att formulera *åtgärdsplaner*. Förvaltningen bedömer att det stödet inte helt återfinns i strategin *i sig*, utan också (eller snarare) av det utvecklingsarbete som den syftar till under året. Det är positivt att strategin på så sätt bibehåller kärnan i Agenda 21, nämligen ”underifrån-perspektivet”.

Förvaltningen föreslår att Vantörs stadsdelsnämnd återoppar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

BILAGOR

1. Strategi för Agenda 21 arbetet i Stockholms stad. Remiss från stadsledningskontoret.